

cinemini
europe

**Ustvarjanje kakovostne filmske
izkušnje s filmom**

Trg
Tér

Projekt filmske vzgoje za gledalce med 3. in 6. letom starosti

Otroci so že v najzgodnejših letih dovzetni za številne različne oblike umetnosti. Film je kot avdiovizualni medij še posebej privlačen in dostopen za skoraj vse otroke. Ne le da ti uživajo v gibljivih podobah ter se zlahka uživajo v igrane in dokumentarne filme, pač pa se dejavno odzivajo tudi na abstraktna in eksperimentalna filmska dela, ki jim nudijo veliko prostora za razvoj domišljije.

Otroci gledajo filme vsak dan. Kako lahko iz tega naredimo kakovostno izkušnjo? Kaj lahko najmlajše otroke naučimo o filmu in medijih in kako lahko to storimo, če vemo, da so zgodnja leta najbolj formativna? Na ta vprašanja skušamo praktično odgovoriti v filmsko-vzgojnem projektu Cinemini Europe, ki nudi filme, dejavnosti in učno gradivo za otroke med 3. in 6. letom starosti.

S projektom Cinemini Europe želimo otrokom in njihovim skrbnikom dati priložnost, da raznoliki svet filmov odkrijejo na kakovosten in zabaven način. Menimo, da v prvi vrsti ne gre za razumevanje, pač pa za doživljanje filma. Z gledanjem gibljivih podob, igranjem z njimi in razmišljanjem o njih želimo spodbuditi razvoj ustvarjalnosti in kritičnega mišljenja ter vzbuditi ljubezen do filma.

Cinemini Europe je evropski projekt Avstrijskega filmskega muzeja, Nemškega filmskega inštituta in muzeja, Filmskega muzeja Eye, Mestnega kina Kinodvor in festivala Taartrovers. Projekt podpira Kreativna Evropa.

To gradivo je bilo ustvarjeno za pomoč pri pripravi kakovostnih filmskovzgojnih dejavnosti.

To gradivo je bilo ustvarjeno za pomoč pri pripravi kakovostnih filmskovzgojnih dejavnosti.

TRG

Režija	István Szábo
Država	Madžarska
Leto	1971
Produkcija	Mafilm
Dolžina	5 minut
Slika	barvna
Zvok	zvočni

Povzetek vsebine filma

Fant, ki s kredo riše črke na zid mestne hiše, nas odpelje do s soncem obsijanega trga, kjer poteka javno življenje: otroci, ženske, moški, mladi in stari – vsi se igrajo, lovijo, plešejo drug z drugim, govorijo ali kričijo, vedno pa so v gibanju. Kamera ujame trenutek življenja skupnosti z dih jemajočim tekočim gibanjem, ki nam daje občutek, da bi gledalec lahko bil čisto vsak med njimi – ali pa vsi naenkrat, blizu vsemu, a hkrati nenavadno odmaknjeni, kot bi leteli nad vsem in od daleč gledali, kako poteka življenje. Igra je življenje in življenje je igra.

Estetika filma

Film Istvána Szába, ki portretira javni trg, kjer se družine zadržujejo skupaj na poletni dan, je dokumentarec, ki ne sledi enemu liku ali enemu dogodku, pač pa nam oriše določen kraj v določenem času. Film uokvirja deček, ki riše črke na zidove hiš okoli parka, dokler ne steče vanj. Kamera mu sprva sledi, potem pa ga zapusti, da gre raziskovat ljudi, mimo katerih teče. V filmu je prisotna stalna napetost, saj ne vidimo najprej celotnega trga in potem ljudi na njem, pač pa nam film predstavi trg tako, da potuje od enega posameznika do drugega. To lahko beremo dobesedno: trg ni trg sam po sebi, pač pa postane trg prek ljudi.

Medtem ko na začetku filma otroke in odrasle, ki stojijo v majhnih skupinah ali sami zase, gledamo s precejšnje razdalje, se jim začne film počasi približevati, dokler proti koncu otroci ne gledajo neposredno v kamero ter stopajo v interakcijo z njo in z gledalci. Zato bi o filmu lahko razmišljali tudi drugače: Gre za dokumentarni ali igrani film, ki uprizori stvari za kamero?

Deček na koncu zapusti trg in se potem čudežno dvigne v zrak, od koder končno vidi (in mi z njim) ves trg in vse ljudi, ki smo jih ravnokar srečali.

Ustvarjalec filma

István Szabo je verjetno mednarodno najbolj priznan madžarski režiser. Rodil se je leta 1938 v Budimpešti. V kasnejših letih druge svetovne vojne se je njegova družina morala skrivati zaradi judovskega porekla. Po srednji šoli je študiral na Akademiji za gledališke in filmske umetnosti in režiral nekaj kratkih filmov. Po obdobju ustvarjanja na Madžarskem je v osemdesetih letih posnel nekaj mednarodnih filmov, med katerimi je najbolj znan **Mefisto** (1981), ki je osvojil oskarja za najboljši tujejezični film.

Ustvarjanje kakovostne filmske izkušnje

Splošni predlogi za delo s tem filmom:

1. Pripravite kakovostno projekcijo za otroke v kinu, šoli ali vrtcu (idealno prizorišče: veliko platno, rahlo zatemnjen prostor, jasen, a ne preglasen zvok, prostor za igro – po možnosti z instalacijo Cinemini ali enostavno postavitvijo, kot je miza s papirjem za risanje).
2. Uvodoma se z otroki pogovorite o filmu na splošno in posebej o tem projektu. Vprašajte jih o njihovih osebnih izkušnjah s filmi. Ali so že kdaj gledali film v kinu?
3. Predstavite jim film in si ga oglejte.
4. Dovolite otrokom, da se odzivajo na film z vsem telesom; svoja čustva, misli in doživljanja naj delijo.
5. Ustvarite varno okolje za razpravo in spodbujajte dialog. Poskusite dovoliti otrokom, da govorijo, in le povzemajte, kar imajo povedati. Ustvarjajo naj povezave med tem, kar so videli, artikulirajo podobnosti in raziskujejo razlike (zakaj so različni otroci videli stvari različno, čeprav so gledali isti film?).
6. Naj otroci podoživijo filme tako, da se prosto igrajo (z eno od instalacij Cinemini ali enostavno alternativo).
7. Razdelite ustvarjalne kartice Cinemini in pustite otroke, da se igrajo v skupinah ali individualno.
8. Ponovni ogled: filme si oglejte še enkrat (in še enkrat in še enkrat: otroci imajo radi ponavljanje in se iz njega učijo).

Predlogi za pogovore in dejavnosti

1. Prosite otroke, naj vam povedo, kaj so počeli ljudje v parku. Vprašajte jih, ali česa niso razumeli, ali jih je kaj posebej pritegnilo in ali jim je bilo kaj domače. Vprašate jih lahko: Poznate vse igre, ki so se jih otroci igrali? Imate tak kraj za igro tudi v svoji soseki?
2. Po drugem ogledu pripravite nekaj fotografij iz filma in se pogovorite o konceptu razdalje: Kdaj je kamera blizu ljudem in kdaj je daleč? Kaj lahko vidimo bolje, ko smo blizu, in kaj vidimo bolje, ko smo daleč stran?

3. Pojdite v park ali na igrišče vrtca. Otrokom razdelite digitalne fotoaparate. Prosite jih, naj fotografirajo stvari in ljudi okoli sebe. Predstavite izbor teh fotografij skupini in razpravljajte o njih.

Ustvarjalne kartice Cinemini

Za vsak film smo pripravili dve ustvarjalni kartici Cinemini, za nekatere pa tudi več. Kartice so namenjene otrokom kot dragocen spominek na to, kar so videli. Naloga na vsaki kartici vabi k razmisleku o filmu in k širšemu ukvarjanju z njim. Z enostavnimi in igrivimi dejavnostmi, kot so risanje, ples, igra ali zamišljanje, lahko otroci razvijajo različne veščine, na primer motorične spretnosti, veščine govorjenja in poslušanja ter socialne in čustvene veščine.

Kartice lahko uporabljamo v skupini ali posamično, v razredu ali doma.

Priporčeni ogledi

Naslednja filma iz projekta Cinemini Europe bi lahko bila dober dodatek k filmu **Trg**.

Ko mesta letijo bi vam omogočil nadaljnje raziskovanje ideje, da film lahko nekaj dokumentira brez uporabe besed.

Prihod vlaka na postajo vam lahko pomaga, da se začnete pogovarjati o razliki med dokumentarnim in igranim filmom, kar je tudi pomemben element filma **Trg**.

Kolofon

Cinemini Europe je projekt

S podporo

